

## Foforun Fansoun Mwaanino ren Onuwokusun Nisou

Title IX ew annukun muunap ina a kan pineieno koput mi anongonong won ika emon fefin ika mwaan non ew ekkena programen sukun ika foforun ra angei aninisin moni seni muunap. Title IX a pinei onuwokusun nisou me pwan sfeiengawen nisou usun chok rape, kawaten nisou me pwan anuwenuwen nisou; nge ese nifinifin ika mwan ika fefin; me pwan ese nifinifin ika pwe ika esapw ew repotin tipis a kan file.

Non Mei 19, 2020, ewe United States Department of Education (US DOE) Ofes ren Civil Rights a kan atouwau minafon annukun Title IX. Ranin ren foforunongen ekkei minafon Title IX epwe poputa seni **Akos 14, 2020**.

### Popun

Ewe Hawaii State Department of Education (HIDOE) epwene forata ew foforufochenon an Hawaii Katowowun Annuk (HAR) ren an epwe fofor ngeni ewe minafon annukun Title IX. Ekkewe minafon annukun Title IX ra aporousa ew foforun mwaan ren porousengaw usun onuwokusun nisou ina epwene apweno ren ar repwe fiti, me pwan mwan ar repwene fori ngenir ew sokun pakingin emirit. Ina pwata, HIDOE a kan forata Foforun Fansoun Mwaanino ren Onuwokusun Nisou (Foforun Fansoun) ren an epwe fori ngeni ewe chon ese tipeew onuwokusun nisou tori ewe minafon HAR a kan wesino. Ewe Foforun Fansoun a foruta ew foforun mwaanino ren an epwe pwarata ekewe repot me an ese tipeew ren onuwokusun nisou a kan fifis ngeni chon sukun non ew ekkena program ika ekewe mokutukut seni ewe HIDOE. Ewe HIDOE a achocho an epwe tumunu pwe chon sukun repwe ra kan angei ew nenien osukun ese kan wor koput me pwan onuwokus, mi pachonong onuwokusun nisou.

- a. Ewe HIDOE epwe kan fori mutirin me pwan eochun fofor ren an epwe eukano ewe onuwokusun nisou ina a fis non ew programen osukun ika ekewe mokutukut, usun a aweweno non ewe Foforun Fansoun, ren an epwe pinei efisinon me pwan fofori ngeni ren ngawen seni onuwokusun nisou won ewe chon kapasengaw ika pwan ekkoch, usun a fich.
- b. Ewe Civil Rights Compliance Branch (CRCB) epwene wisen chon ateten me pwan atouwau ekkei foforun. Wisen ewe CRCB mi pachonong nenengeni porousen chon ese tipeew ren onuwokusun nisou, chechekin porousen kapasengawen foforun onuwokusun nisou, nenengenifichi arongorongen ewe porousen chon kokori ren ekkewe Title IX Chon Ateteni, me pwan foforinongen ren ar repwe fori ngeni foforun onuwokusun nisou, aiiti chon sukunen HIDOE, chon angang, chon mochen aninis, me pwan ekoch eunungatin mwich ren ar pung me wiser mi wew engeni ewe onuwokusun nisou.
- c. Ekkei Foforun Fansoun ra kan aa ngeni foforun chon sukun ra tonong non ew HIDOE sukun nupwen ew iteiten ierin sukun, mwichen non summer, ika mwich fengen, nge ese nifinifin ierir, me pwan usun ewe foforun me ruwomen chon angangen HIDOE iei me pwan me mwan, chon mochen aninis, me pwan eunungaten mwich, ika pwe ewe fofor ra tipingeni a kan fis non an HIDOE we programen asukun ika fofor kena, usun a awewe non ewe Foforun Fansoun.
- d. Ewe HIDOE epwe fiti ngeni ewe Title IX seni ewe Siwinin Osukun seni 1972, Annukun Meininisin 92-318, non atowowun ewe Foforun Fansoun.

### 1. Awewen

“An Pusin sinei” wewen pwe ka sinei onuwokusun nisou ika tipengenin anuwokusun nisou ngeni emon ekkena chon angangen ew elementary me secondary sukun.

## Foforon Fansoun Mwaanino ren Onuwokusun Nisou

Wewen ei pwe nupwen emon ekkena chon angangen HIDEOE a kan kuna onuwokusun nisou ika tipengeni onuwokusun nisou, iwe ir repwe kan repotini ngeni nourwe chon nemenem ika meinap.

Ewe Chon Nemenem me pwan meinap epwe repotuni ewe porous ra angei ngeni ewe Civil Rights Compliance Branch (CRCB).

“Kuuna” mi pachonong, nge ese chok awukuk ngeni, ew repotin anuwokusun nisou ngeni ewe Title IX Chon Ateteni ika emon ekkena chon angangen HIDEOE, me pwan nenengeni ika pwarata ren foforon onuwokusun nisou seni emon ekkena chon angangen HIDEOE.

“Chon ese tipeew” wewen pwe emon aramas ii a kan tipengeni pwe ii ewe chon feiengaw ren ewe fofor ina epwene kan sineino pwe onuwokusun nisou.

“Mut ngeni” wewen pwe ew mi fichino, fat non mokuran, me pwan pusin won ii tipeew ngeni foforinong non etipeew fengen won sokun foforon nisou. Ika pwe ewe chon sukun a kan emon a kan fis ngeni efeiengawen nisou me pwan ii a kan kukun seni ierin mumuta, iwe epwene foforuta pwe ese wor mumuta a ngeni.

“CRCB” wewen pwe ewe Civil Rights Compliance Branch, ewe neni me non ewe HIDEOE a kan wisen ren an epwe tumunu pwe ewe HIDEOE a kan nom non fofor ngeni, me atowowu foforon annukun muunap me state kena me pwan annukun fofor kena, me pwan annukun non HIDEOE kena me pwan annuk repwe fori ngeni ekkewe civil rights ren me ruemon chon sukun me pwan chon angang. Ewe CRCB a kan pwan wisen ren nenengeni me/ika foforon chekin ren koput a nongonong won an emon a fefin ika mwaan, mi pachonong onuwokusun nisou.

“Efeiengawen Date” wewen pwe efeiengaw a for seni emon niewe aramas ika ewe a fen wor nefinan ika akan fen chiechi fengen non tong ngeni emon newe a feiengaw. Ewe fisitan ekei sokun nefin fengen epwe kan finita anongonong won an ewe mwich a repotini porous me pwan fiti ekkiek usun tamen ewe nefinfengen, ewe sokkun nefinfengen, me ewe iteiten fofor fengenin nefinen ekkewe aramas ra fitinong non ewe nefin. Ren ewe popun ren ei awewen efeiengawen date mi pachonong, nge ese chok eukuk ngeni nisou ika kawaten inis ika ewe anuwenuwen ekkena sokun kawet. Efeiengawen date ese kan pachonong ekewe fofor a pwarano fan ewe a wewen ren efeiengawen non imw.

“Feiengawen non imw” wewen pwe feiengaw a kan fifis seni emon punuwom iei ika me mwan ika chienom auwa kan nonom fengen ren ewe chon feiengaw; seni emon aramas ewe chon feiengaw a kan nounou fengen emon semirit; seni emon aramas ir ra kan nonom fengen; ika ra nonom fengen me mwan; ewe chon feiengaw ii emon punuwen ika chienen ra kan nonom fengen; seni emon aramas mi usun chok pwe emon punuwen ewe chon feiengaw fan ewe non imw ika annukun feiengawen famini seni ewe State of Hawaii;<sup>1</sup> ika seni pwan ekkoch aramas ngeni emon aramas nap ika atekin a kan ewe chon feiengaw ii a kan tumun seni ewe aramas a kan fofor fan ewe non imw ika annukun feiengawen famini seni ewe State of Hawaii.<sup>2</sup>

“Programen Sukun ika mokutukut” wewen pwe neni, mokutukut, ika sokkun met a fis iwe ina ewe HIDEOE a kan fofori fakkun napenon nemenem won me ruwomen chon ponuwenong me pwan ewe fofor ina ewe onuwokusun nisou a kan fis.

---

<sup>1</sup> Nengeni Haw. Rev. Stat. §586-1, Haw. Rev. Stat. §709-906.

<sup>2</sup> *Id.* Pwan nengeni, Haw. Rev. Stat. §571-2.

## Foforun Fansoun Mwaanino ren Onuwokusun Nisou

“Apopotani kapas ngaw” wewen pwe echo taropwe a kan file seni emon chon kapas ngaw ika sain seni ewe Title IX Chon Ateteni tipingeni onuwokusun nisou ngeni emon chon ponungeni me pwan tingorono pwe ewe HIDEOE epwe kan checheki ewe onuwokusun nisou. Non ewe fansoun ewe filin ewe apopotani an ese tipeew, ewe chon ese tipeew epwe fitinong non ika satoni an epwe fitinong non ewe programen sukun ika fofor seni ewe HIDEOE ina ewe apopotani kapas ngaw a kan file. Ew poputan an ese tipeew meni epwene kan file fiti ewe Title IX Chon Ateteni non aramas, seni toropwen posto, ika seni toropwe seni fifi, seni aan ewe porosen koko a maketiwi ren ewe Title IX Chon Ateteni, me pwan seni ewe ekkena apachanongen finitan fofor.

“Toropwe a file seni ewe chon ese tipeew ” wewen pwe echo toropwe ika katonong seni electronic (usun chok toropwe seni electronic ika seni non ewe neni online a kawor ren ei popun) ina a kan nom an ewe chon kapas ngaw we seni inis ika sainin digital, ika nge a kan esisinata pwe ewe chon ese tipeew ii ewe aramas a kan filini popotan an ese tipeew. Ikewe ewe Title IX Chon Ateteni a sainsi ewe poputan ewe chon ese tipeew, ewe Title IX Chon Ateteni esapw ii ewe chon ese tipeew ika nge ii chok ewe mwich.

“HIDEOE” wewen pwe ewe Hawaii State Department of Education.

“Chon ponuweni” wewen pwe emon aramas ii a kan repot ngeni pwe ii ewe chon fofori ewe fofor ina epwene kan sineno pwe onuwokusun nisou.

“Kawaten Nisou” wewen pwe ewe ekkena sotuni ika fen ewe foforun nisou a kan for ngeni pwan emon aramas, nge ese wor mumutan seni ewe chon feiengaw, mi pachonong fansounikewe ewe chon feiengaw ese kan tongeni an epwe ngenir mumutan.

- Reip ina ewe chon fori, ese nifinifin ika mwo kukun chok, ren niwitin ika non en pwangan, seni ewe ekkena pisekin inisum ika mettoch, ika towunong non awen sen ewe pisekin nisou seni pwan emon aramas, nge ika ese wor mumutan seni ewe chon feiengaw. Ei tipis mi pachonong ewe reipin me ruwomen mwan me fefin.
- Akatap a kan ewe atapan ekkewe pisekin inisin mi pinepineno ren pwan emon aramas ren ewe popun ren mefieochun nisou, nge ese wor amumutan seni ewe chon feiengaw, mi pachonong fansoun kena ikewe ewe chon feiengaw ese kan tongeni an epwe ngenir mumuta pokiten ren ierin mwan/fefin ika pokiten ren an ewe mwan/fefin mwochomwochen ika fochenon ekkiekin non mokuren.
- Incest a kan ewe nisoun fee nefinen ekkena aramas ina ir ra kan marar fengen me non ewe eukukun ikewe pupunu a kan epetino seni annuk.
- Reip seni annuk a kan ewe nisoun fee fiti emon aramas ii a kan kukun seni ewe ierin mumuta seni annuk.

“Onuwokusun nisou” wewen pwe fofor won ewe anongonong ren nisou ina a kan ekinamwei emon ika chomong seni ekkei mi tapwoto: (1) Emon chon angangen ewe HIDEOE a kan fofori katowowun ewe aninis, aninis seni, ika angangen aninis seni ewe HIDEOE won an emon aramas we fitinong non foforun nisou ese mochen fori; (2) Fofor ese mochen fori a kan finita seni emon aramas mi ekkiekieoch pwa a kan fakkun ngaw, napeno non ewe neni, me pwan fakkun apeitingaw iwe a kan fakkun chok pinei emon aramas awewe fengenin atoto ngeni an ewe HIDEOE we programen sukun ika fofor; ika or (3) “Kawaten Nisou,” “efeiengawen date,” “efeiengawen non imw,” ika “tapweifetani.”

“Tapweifetani” wewen pwe foforun non ewe sokun fofor a kan awewenewen ngeni wesen emon chok aramas ina epwene kan fori ei ngeni emon aramas mi ekkiekieoch ren an epwe nuwokusiti tumunun ewe aramas ika ewe tumunun pwan ekkoch aramas; ika weiresino non

## Foforun Fansoun Mwaanino ren Onuwokusun Nisou

fakkun watten noninengin mefingaw. Ren popun ei awewe, “foforinong non ew sokun fofor” wewen pwe ruwow ika napanon fofor kena, mi pachenong, nge esapw chok awukuk ngeni, fofor ina ewe chon tapweifetani a kan awewenewen ngeni, ese kan awenewen ngeni ika seni non ew eunungaten mwich seni ew ekkena fofor, sakkun fofor, pisek, ika met a tongeni fori, tapwei, nenengeni, akatona, sokurioni, anuwokusu, ika kakapas ngeni ika usun emon aramas, ika foforongaw ngeni pisekin emon aramas. “Aramas mi ekkiekieoch” wewen pwe emon aramas mi ekkiekieoch fan ekkei fansoun mi wewefengen me pwan fiti wewefengenin aiitit ngeni emon chon feiengaw. “Fokkun watten noninengin mefingaw” wewen pwe fokkun watten weiresin mokuren ika nonineng ina epwene nge ese kan fichino foforun safei ika pwan ekkoch tumunun safei seni chon angang ika counseling.

“Foforun aninis” wewen pwe esapw wor amiritin, esapw wor atipisin angangen aninisin emon chok aramas epwe kawor usun pwe epwe fich, usun ekkiekieochuno kaworan, me pwan esapw wor mon ika momo ngeni ewe chon kapas ngaw ika ewe chon ponu ngeni me mwan ika murin ewe filin ewe poputan ewe chon ese tipeew ika ikewe ese wor apoputan kapas ngaw a fen file. Ekkena fofor ra kan forita pwe repwe forisefani ika tumunu wewefengenin atoto ngeni an HIDEOE we programen sukun ika fofor nge esapw wor ese ekkiekieoch akotongaw ngeni pwan ewe ewe mwich, mi pachenong fofor kena ra foruta pwe repwe tumunu tumunun meinisin aramas ika an HIDEOE an we nenien asukun, ika epeti onuwokusun nisou. Foforun aninis kena epwene pachenong counselin, atamenon deadline kena ika pwan ekkoch asiwin mi fein seni fofor kena, asiwin ren angang ika atetenin sukun, angangen aninisin amwenin campus kena, pinepin kena ra tipeew fengen won nefinen ekkewe mwich, siwin non angang ika nenien imweiwim kena, asoson ren ese etto, anapanon tumun me pwan nenengenin ekkoch neni kena seni ewe campus, me pwan ekkoch fofor mi wewe ngeni chok. Ewe HIDEOE epwene kan fofori pwe mi pinepineno seni meinisin ekkena foforun aninis a kan kawor ngeni ewe chon kapas ngaw ika chon ponu, ngeni ewe sopwesopwenon pwe foforun ena pinepineno seni meinisin esapw kan aweiresieno an ewe HIDEOE an epwe awora ekkewe foforun aninis. Ewe Title IX Chon Ateteni epwe kan wisen ren etetenin ewe Epochokunen katowowun foforun aninis.

### 2. Eukukun Fansoun ar repwe Awesano Ewe Foforun Mwaan

- a. Ewe foforun mwaan, mi pachonong appeal, epwe awesano me non 90 ranin kananter.
- b. Ei eukukun fansoun epwe ewe mochomochon mangeno, ika atamanon ren popun mi eoch fiti maaken atorangeni ewe chon ese tipeew me chon ponuwani ren ewe amangono ika atamano me pwan ewe popun ren ewe fofor. Eochun popun mi pachonong ekkiek ngeni usun chok:
  - i. Ewe ewe mwich ese nomw, noun ewe mwich we chon afanafanen, ika emon chon pwarata;
  - ii. Foforun Epochokunen annuk ra fis; ika
  - iii. Ewe mocheni ren aninisin fosun fonu ika aneni ren terir.
- c. Ika pwe ewe foforun mwaan a kan mochomochon mangeno ika atamano ren popun mi eoch tameno seni ewe 90 awukukun fansoun ranin kananter, iwe ewe chon chechekeni epwene kan atorngeni ewe chon kapas ngaw me pwan ewe chon ponu ngeni non mak ren ewe ususun ewe foforun mwaan, me pwan murin na awora ewe asofon porous won ususun iteiten 30 ranin kananter.

### 3. Pinepineno seni meinisin

## Foforun Fansoun Mwaanino ren Onuwokusun Nisou

- a. Pinepineno seni meinisin epwe kan foforuno ren eititin aramas ir a kan fori ew repot ika ewe chon ese tipeew ren onuwokusun nisou, mi pachonong ekkena aramas ir ra kan fori ew repot ika filini ew poputan ese tipeew ngeni ren onuwokusun nisou, ekoch kapas ese tipeew , emon ekkena aramas a repototo pwe ir ewe chon fori ewe onuwokusun nisou, emon ekkena chon ponuweni, me pwan ekkena chon pwarata, chionon chok ren usun epwene kan mumuta seni ewe Family Educational Rights and Privacy Act (FERPA),<sup>3</sup> ika usun epwene kan fofor seni annuk, ika ren ar repwene fori ekkewe popun ren Title IX me pwan ekkei Foforun Fansoun, mi pachenong ewe angangen ekkena chechekin, arongrong, ika foforun kapung a kan poputa murin.

### 4. Ifa usun eom kopwe Repotin Tipengeni ren Onuwokusun Nisou

- a. Emon aramas epwene kan fori ew repotin onuwokusun nisou, ika seni kapas ika non maak.
- b. Emon me emon aramas repwe fori repotin onuwokusun nisou me/ika tipingeni ren anuwokusun nisou sen ekkewe sokkun mi tapwoto:
  - i. Kakapas fengen non aramas;
  - ii. Kakapas fengen seni toropwe;
  - iii. Kakapas fengen seni e-mail; me/ika
  - iv. Kakapas fengen won fon.
- c. Repot repwe for awenewen ngeni ewe Title IX Chon Ateteni ika emon ekkena chon angangen sukun, mi pachonong minapen sukun, chon non ofes me pwan chon angangen non ofes.

### 5. Ponu ngeni Tipingeni ren Onuwokusun Nisou

- a. Nupwen HIDEOE a angei wesen sinean ren Onuwokusun nisou, ii epwe kan ponu non ew sokun ina ese kan fakkun fofori pwe rese kan mefingaw ren met a fis.
- b. Rse kan fakkun fofori pwe rese kan mefingaw ren met a fis a kan wor ika pwe an HIDEOE we ponu ngen anuwokusun nisou a kan fateno pwe ese ekkiekieochuno non fatenon met ra sinei ren ekkewe sokkun ra kan fisita.
- c. Nupwen an angei ewe repotin onuwokusun nisou ewe HIDEOE epwene kan fori ekkei fofor mi tapweto:
  - i. Mutir ne kori ewe chon kapas ngaw ren ar repwe kakapas fengen usun ewe kaworan foforun aninis ngeni;
  - ii. Ekkieki an ewe chon ese tipeew ngeni a mochen epwe wor sufon ren aninis me foforun;
  - iii. Esinei ngeni ewe chon ese tipeew ren kaworen ren fofor epwe aninis ngeni fiti ika esapw fiti filin an ewe ese tipeew; me pwan
  - iv. Awewei ngeni ewe chon ese tipeew, ewe foforun ren uwanongen poputan an ese tipeew.

---

<sup>3</sup> 20 U.S.C. § 1232g; 34 CFR Part 99.

## Foforun Fansoun Mwaanino ren Onuwokusun Nisou

- d. Me mwan ewe katowowun ekkena etipisin foforongaw ika pwan ekkoch fofor kena esapw ir esapw foforun aninis ngeni ewe chon ponu ngeni, ewe HIDEO epwe kan tapwei ewe ateten ren tipengaw ren poputan an ese tipeew maakewow non Kinikin 7, Eteten ren Tipengaw ren Poputan an ese tipeew.

### 6. Tonongen ew Poputan ese tipeew ren Onuwokusun Nisou

- a. Ika pwe ewe chon ese tipeew a mochen epwene poputani ewe Title IX foforun tipengaw, iwe ewe chon ese tipeew kapas epwe uwanong ew poputan an ese tipeew.
- b. Ewe poputan an ese tipeew epwe kan sain seni ewe chon ese tipeew, ika pwan chok asisinata pwew ewe chon kapas ngaw ii ewe emon a kan filini ewe apoputan kapas ngaw. Ewe chon ese tipeew epwe sain ika non fofoun aramas ika epwe sainei won digital. Sam me iin ika chon tumun seni annuk repwene kan angang fan iten ewe chon sukun mi kukun ierin, mi pachonong fiti sufon ren an epwe mina toropwen an ese tipeew.
- c. Pwan siwinin, ewe Title IX Chon Ateteni epwe uwanong poputan an ese tipeew, ika ewe chon ese tipeew finata pwe esapw uwanong ew. Non ekkena sokun, ewe Title IX Chon Ateteni resapw ekkieki pwe ii ewe chon ese tipeew ika ii chon ewe foforun tipengaw.
- d. Ewe poputan ese tipeew ngeni meni epwene kan file fiti ewe Title IX Chon Ateteni non fofoun aramas, seni toropwen posto, seni email, ika seni non ew ekkena sokun ra finata.
- e. Non ewe fansoun poputan an ese tipeew a katonong, ewe chon ese tipeew epwe fitinong non ika sotoni an epwe fitinong non ewe programen sukun ika mokutukut.
- f. Ese wor eukukun ren an emon ese tipeew epwe wanong an ese tipeew, ika pwe an ewe chon ese tipeew epwe chok fitinong non ewe programen sukun ika mokutukut.

### 7. Foforun Tipengaw ren Poputan an ese tipeew

- a. Aninisin ewe chon ese tipeew ngeni ewe chon kapas ngaw ika emon chon ponu ngeni non ar ponuwani ew apoputan kapas ngaw ren anuwokusun nisouu men epwene kan fofori pwe ew koput pokiten mwan ika fefin me fan ekkei foforun tipengaw.
- b. Uwanongen ew poputan ese tipeew a poputani ewe foforun tipengaw.
- c. Nupwen ra angei ew apoputan kapas ngaw, iwe ewe HIDEO epwene kan awora ew maaken atorangeni usun ekewe ra tipengeni ngeni ekkewe mwich, ika pwe mi sinei ir. Ewe maaken atorangeni ren ekewe tipengeni repwe kan pachenong ekkewe poraus mi tapweto:
  - i. Atora ngeni ren ewe foforun tipengaw;
  - ii. Atora ngeni ren ekkewe tipengeni ren anuwokusun nisouu ina epwene kan fofor ngeni pwe epwe anuwokusun nisouu, mi pachenong napenon tichikin ra sinei non ewe fansoun me pwan fiti napenon fansoun ar repwe amonata ew ponu ngeni me mwan ekkena poputan kapaseis fengen. Napenon tichikin kena mi pachanong;

## Foforun Fansoun Mwaanino ren Onuwokusun Nisou

- a. Ekkewe aiititin ekkewe mwich ra fitinong non ewe fofor, ika ra sinei ir;
  - b. Ewe fofor ra kan tipengeni a fofori pwe anuwokusun nisouu, ika ra sinei; me pwan
  - c. Ewe ranin me neni ren ewe fofor ra tipengeni, ika ra sinei;
  - iii. Ew porous pwe ewe chon ponu ngeni iei a kan apasa pwe ese fori ekkewe fofor ra tipingeni, me pwan ew finita usun io a fofori epwene kan forino nesopwenon ewe foforun tipengaw.
  - iv. Ew porous pwe ekkewe mwich a kan wor nour chon afanefaner ra kan finata, ina ii epwene kan, nge ina ese pwan wis foforun pwe epwe, emon souannuk;
  - v. Ina pwe ekkewe mwich repwene kan nenengeni me pwan cheki ekkewe pisekin pwarata;
  - vi. Poraus usun akaworan apoputan foforun awasanon, ika mi wor; <sup>4</sup> me pwan
  - vii. Esinei ngeni mwich kena usun ekkena annuk ra kan pinei kaworen porous ra sinei pwe mi mwaan ika ra sinei pwe ra uwanong porous mi mwaan nupwen ewe foforun tipengaw.
- d. Ika pwe, nupwen ewe foforun tipengaw, iwe ewe chon cheki a finata pwe epwene cheki tipengeni kena usun ewe chon kapas ngaw ika chon ponu ngeni ina rese kan pachonong non ewe poputan maaken atorangeni ren tipengeni kena, iwe ewe chon cheki epwe kan awora maaken atorangeni ren ekkewe apachonongen tipengeni ngeni ekkewe mwich ina iter ra kan sinei.
- e. Poputan an chon ese tipeew epwe asopwano ren ekkewe popun mi tapwoto:
- i. Ewe fofor ra kan tipengeni resapw kan fofori pwe anuwokusun nisouu, usun a kan aweweno non ekkei Fansoun Foforun, nge ika mo pwe a kan pwarano;
  - ii. Non ewe fansoun ew fofor ra tipingeni a kan fis, ewe chon kapas ngaw ese kan fitinong non ika satoni an epwe fitinong non ewe sukun ika fofor.
  - iii. Ewe fofor ese kan fis non ew foforun ren ew programen sukun ika fofor; ika
  - iv. Ewe fofor ese kan fis ngeni emon aramas non ekkewe United States.
- f. Ika pwe ew apoputan kapas ngaw a kan asopweno, echo maaken atorangeni ren ewe asopweno me pwan popun kena ina repwene kan titiwow chok non ewe fansoun ngeni ekkewe mwich me non unungat (3) ranin kananter usun ena finita
- i. Ewe maaken atorangeni ren ewe asopweno epwe kan pachenong ew poraus aisisinata an ekkewe mwich pung ar repwe appealini ewe finitan ren osopwano.
  - ii. Ika pwe ew mwich a kan mochen appealini ewe osopwano, ewe tungoren appeal epwe kan torir me non fisu (7) ranin kananter seni ewe ranin won ewe maaken atorngeni ren osopwano.
  - iii. Ika pwe ew tungoren appealini ewe asopweno ese kan torir seni ewe ranin a asisinita won ewe maaken atorangeni ren asopweno, iwe ewe finita ren asopwenon ewe poputan ewe chon ese tipeew epwe ekkieki pwe a wesino.

---

<sup>4</sup> §106.45(b)(2)(i)(A) A kan fofori pwe ewe Atorangeni ren Tipingeni mi pachonong foforun tipengaw, mi pachenong ekkena apoputan foforun awesinon. Nge ew chok, §106.45(b)(9)(iii) states kena apoputan awasinon resapw kan akawora ika ateteni ew foforun poputan awesinon ren ar repwe foforingeni ekkewe tipengeni pwe ina emon chon angang a kan onuwokusun nisou ngeni emon chon sukun. Iwe ina, ewe Atorangeni ren Tipengeni ren tipengeni chon sukun/chon angang esapw kan pachonong porous usun ew poputan fofor.

## Foforun Fansoun Mwaanino ren Onuwokusun Nisou

- g. Ikewe ewe chon ese tipeew a osopwano, ewe HIDEOE epwen chuen chok sopwesopweno ne fofor ngeni ewe foforun tipengeni usun a kan seni pwan ekkoch annukun HIDEOE kena mi aeoeo ngeni me/ika annukun Board of Education (BOE).
- h. Ika pwe ewe chon ese tipeew ese osopwano, emon CRCB Chon Sineieochu Wewefengen epwene kan asain ngeni pwe epwe cheki ekkewe tipengeni ra kan nom ikewe.
- i. Ika pwe porous ra kan pwano nupwen ewe fofor ren ewe foforun tipengaw ina meni epwene kan punguno non ewe osopwanon ren ewe poputan ewe chon ese tipeew , ewe chon cheki, non ar kakapas fengen fiti ewe Title IX Chon Ateteni, epwene kan cheki ewe poraus ren an epwe finata ika ewe poputan ewe chon ese tipeew epwne osopwano non ewe fansoun non foforun ewe chekin.
  - i. Ika pwe a finita pwe ese wor ekkewe anongonongen popun epwe kan chok asopwano ren ew poputan ewe chon ese tipeew, iwe ewe foforun tipengaw epwene sopwosopwono.
  - ii. Ika pwe a kan finata pwe ew ika napeseni ekkewe anongonongen repwe kan fofori chok a kan aninis ngeni osopwanon ewe poputan ewe chon ese tipeew, iwe ewe poputan an ese tipeew epwene osopwano. Ewe Title IX Chon Ateteni epwene kan non chok ewe fansoun tinawow echo maaken atorangeni ren sopwonon ngeni ewe chon ese tipeew me pwan chon ponuweni me non unungat (3) ranin kananter ren wesinon.
- j. Pung ngeni Emon Chon Afanafana
  - i. Me ruwu mwich wor ar otun fansoun fofor mi wewe chok ar repwe angei emon epwe nom rer nupwen ew ekkena foforun tipengaw, mi pachonong ewe otun fansoun ar repwe fitir ngeni ew ekkena mwich a etto seni ei ika fofor kena seni ewe chon afanefan ra ka finata, io ii epwe kan, nge esapw kan fofori pwe epwe emon, souannuk.
  - ii. Me ruwow mwich kena rese kan awukukuno non ewe finin ika nomun emon chon afanefan non ekkena mwich ika foforun tipengaw, nge ew chok, ewe HIDEOE epwene kan forata pinepin kena usun ewe awukukun an ewe chon afanefan epwe kan fitinong non ekkewe fofor, nge ika chok pwe ekkewe pinepin ra kan aeoeo weweno chok ngeni me ruu ekewe mwich.
  - iii. Chon afanafan resapw tongeni ponuweni me/ika ponuweni fan iten ar kewe mwich.
  - iv. Nupwen ekewe mwich me/ika kapas fengen, ekew emwich me pwan nour chon afanafan repwene mut ngenir ar repwe kapas fengen.
  - v. Ewe chon afanafan epwene no nupwen ew ekkena mwich ika kapaseis fengen ren ar mwich.
- k. Kochufengin Pisekin Pwarata
  - i. Ewe popunapen pwarata me pwan ewe popunapen ioiin pisekin pwarata epwe kan naf ren an epwe tori ew finita usun io a fofori a kan nom won ewe HIDEOE, nge esapw ekkewe mwich.
  - ii. Ewe HIDEOE esapw kan atoto ngeni, ekkieki ngeni, pwarano, ika pwan kan eaea an ew mwich we rekort kena ina ra kan for ika iseis seni emon dokter,



## Foforun Fansoun Mwaanino ren Onuwokusun Nisou

psychiatrist, psychologist, ika pwan ekkoch ekkena ra kan sisinei chon angang kena ika pwan ekkoch chon angang kena ra kan fofor non an ewe chon angang we ika fan iten ekkewe ekkoch chon angang, ika aninis non faniten na, me pwan ina ra kan for me pwan tumun non chufengen fiti ewe kaworan tumun ngeni ewe mwich, nge ika chok pwe ewe mwich a kan pusin chok fori won an, maaken amumuta ar repwe fofori ren ewe foforun tipengaw epwene kan angei.

- iii. Me ruu mwich repwe kan angei wewefengenin attun fansoun angang kena ar repwe uwanong chon pwarata kena, mi pachonong pungun porous me pwan chon pwarata ra kan sineieochu, me pwan ekkoch pwarata kena esapw anisi me pwan pwarata epwe anisi kena.
- I. Ewe HIDEOE esap pinei an ew mwich ika pwan ewe ew epwe tongeni ar repwe kakapas usun ekkewe tipengeni mi nom fan chechek ika ar repwe ioni me pwan uwanong pisekin pwarata mi each ngeni.
- m. Ew mwich, ii a kan fitinong ii ra kan sinei pwe ika asosoreto, repwe kan awora echo maaken atorangeni ren ewe ranin, fansoun, nenien, chon fitinong kena, me pwan popun ren meinisin ekkewe arongorong, kapaseisin chechek kena, ika pwan ekkoch mwich kena, fiti nafen fansoun ren an ewe mwich epwe tongeni moneta an epwe fiti.
- n. Chekin me Katonen ewe Pisekin Pwarata
  - i. Nupwen meinisin pwarata ra kan ionir, me pwan me mwan ewe repotin chechekin a kan wasino, me ruwomen ewe chon kapas ngaw me pwan ewe chon ponu ngeni repwene kan angei ew otun fansoun angang ar repwe nengeni me pwan cheki ewe pwarata kena ra kan wenechar foforir ngeni ekkewe tipengeni ra kan uwata non ewe poputan chon ese tipeew. Ei mi pachonong pwarata resapw kan anongonong won non ar tori ew finita usun io a fori, me pwan pwarata kena resapw anisi me pwan ekkena repwe anisi ika ra kan angei seni ew mwich ika pwan ekkoch nenien aninis.
  - ii. Ewe pwarata epwene kan titino ngeni ekkewe mwich me pwan nour chon afanefan kena ra tipwenir, ika mi wor emon, non ew pochokunen kapiin ika toropwen electronic me mwan awesinon ren ewe repotin chechek.
  - iii. Mwich epwe angei engon (10) ranin kananter ren ar repwe awora echo maaken ponu ngeni ewe pwarata ra ioni.
  - iv. Ewe chon checheki epwene kan uwanong non ekkiekin an ekkewe mwich kewe maaken ponu kena nupwen a makei ewe repotin checheki.
- o. Repotin Chechekin
  - i. Ewe chon checheki epwene kan forata ew repotin checheki ina ka kan fich ngeni meinisin porousen ewe pwarata ngeni.
  - ii. Esapw mwoch seni (10) ranin kalander me mwan ew finita ren io a fofori seni ewe chon finata, ewe chon checheki epwene kan tinngeni ew me ew mwich, me pwan noun ewe mwich we chon afanefan, ika mi wor, echo kapiin ewe repotin checheki ren ar repwe cheki me pwan maakei ar ponu ngeni.
  - iii. Ewe repotin checheki epwene kan titino non epwe kan taropwen electronic ika echo pechakunen kapiin.

## 8. Forun Foforun Finita

## Foforun Fansoun Mwaanino ren Onuwokusun Nisou

- a. Maken Kapaseis ken Remi Fich ren Mwich me pwan Chon Pwarata
  - i. Murin ewe repotin checheki a kan titiu ngeni ekkewe mwich, nge me mwan ew finita usun io a fori a kan forita, ewe chon finata epwene kan ngeni ew me ew mwich ewe attun fansoun ar repwe uwanong echo maaken, kapaseis usun ei ina ew mwich a mochen eis usun ew mwich ika chon pwarata.
  - ii. Ew me ew mwich epwene kan awora ekkewe ponu ngeni ekkewe maken kapaseis usun ei, me pwan mut ngeni apachonongen, eukukun atapwanon kapaseis seni ew me ew mwich.
  - iii. Kapaseis me pwan pwarata usun an ewe chon kapas ngaw we napenapen ngeni nisou ika foforun nisou rese fich ngeni ei, nge ika chok pwe ekkena kapaseis me pwarata usun an ewe chon kapas ngaw we foforun nisou me mwan ra kan awora pwe pwarata pwe pwan emon esapw ewe chon ponu a kan fori ewe fofor a tipengeni seni ewe chon ese tipeew, nge ika pwe ekkewe kapaseis me pwarata ra kan usun ew otun me mwan ren an ewe chon kapas ngaw foforun nisou me mwan ewe chon ponu ngeni me pwan ra kan awora pwaratan mumutan.
  - iv. Ewe chon finata epwe kan aweweni ngeni ewe mwich a kan uwanong ekkewe kapaseis ew ekkena finata epwene eimwu ew kapaseis pwe ese fich ngeni ei.
- b. Ewe chon finata epwe kan eukuku non ekkiekieoch meinisin pwarata ra fich ngeni ei, mi pachonong me ruu pwarata ese anisi me pwan pwarata epwe anisi. Ekkena finita mi nukunukun a tori esapw kan anongonong won met ewe aramas ii emon ren chon ese tipeew chon ponu ngeni, ika chon pwarata.
- c. Ewe chon finata epwe kan uwoun echo maaken finita usun io a fori. Ren an epwe tori ewe finita, ewe chon finata epwe kan aeoeo ngeni ewe watten ewe awukukun pwaratan ren pwarata.
- d. Ewe maaken finita epwe apachonong ekkewe porous mi tapwoto:
  - i. Eititin ren ekkewe tipingeni repwene kan foforngeni pwe onuwokusun nisou, usun a aweweno me asan;
  - ii. Ew porousen ewe atetenin fofor ra angei seni ar angei ewe apoputan kapas ngaw seni non ewe finita, mi pachenong ekkena atorngeni ngeni ekkewe mwich, kapaseis ngeni ekkewe mwich me pwan chon pwarata kena, churin ewe neni, me pwan ekkewe fofor ra eaea ren ar repwe ioni pwan ekkoch pwarata;
  - iii. Kuuten porous a kan anisi ewe finita;
  - iv. Asopwanon usun ewe toropwe ren an HIDOE we Coden ren Foforun ngeni ekkewe pungun porous;
  - v. Ew porous ren, me pwan awewen popun ren, ewe pungun ren ew me ew tipengeni, mi pachenong ew finita usun io a fori, ekkena tipisin foforingaw repwene kadowow won ewe chon ponu ngeni, me pwan ika fofor ngeni kena ra kan forita pwe repwene forisefani ika tumunu awewefengenin atoto ngeni an ewe HIDOE we programen sukun ika fofor epwene kawor sen ewe HIDOE ngeni ewe chon kapas ngaw; me pwan
  - vi. Ekkewe atetenin fofor me popun kena remi mumuta ren ewe chon kapas ngaw me pwan chon ponu ngeni ar repwe appealini.

## Foforun Fansoun Mwaanino ren Onuwokusun Nisou

- vii. Ewe porousen ewe atetenin foforun me popun mi mumuta ren ewe chon ese tipeew me pwan chon ponu ngeni ar repwe appealini, epwe kan pachenong ewe eititin ewe chon fori finita ren ewe foforun appeal we.
- e. Ewe chon finata epwe kan awora ewe maaken finita ngeni ekkewe mwich non ewe chok fansoun.
- f. Ewe finita usun io a fori epwene kan wesino ika won ewe ranin ina ekkewe mwich ra kan ngenir ewe toropwen finata ren ewe pungun ewe appeal, ika ew appeal a kan file, ka ew appeal ese file, ewe ranin ina ew appeal esap chiwen no ekkieki pwe a tonong ewe fansoun epwe tonong.

### 9. Appeal

- a. Ekkewe mwich repwe angei fisu (7) ranin kananter seni ewe ranin ren ewe maaken finata ar repwe uwanong ew tingoren ew appeal.
  - i. Ewe tingoren appeal epwe kan uwanong ngeni ewe CRCB.
- b. Me ruwomen chon ese tipeew me pwan ewe chon ponu ngeni a kan wor pungur ngeni ew appeal seni:
  - i. Ew finata usun io a fori; me pwan
  - ii. Ew sopwonon ren ew poputan an ese tipeew ika ekkena tipingeni.
- c. Ew appeal epwe kan for won ekkewe anongonong mi tapwoto:
  - i. Mwanin atetenin foforun ina a ngaw ngeni ewe pungunon ren ewe fofor;
  - ii. Minafan pwarata ina ese kan fichino akaworan non ewe fansoun ewe finata usun io a fori ika asopweno a kan forita, nge ina a kan ngaw ngeni ewe apungunon ren ewe fofor; me pwan
  - iii. Ewe Title IX Chon Ateteni, ewe chon checheki, me/ika ewe chon finata a kan wor ar fitikokon mochenir ika netipeoch ren ika ngeni chon kapas ngaw ika chon ponu ngeni non unusenapen ika ewe aramas a kapas ngaw ika chon ponu ngeni iwe ina a ngaw ngeni ewe epungunon.
- d. Seni ewe filin ren ew appeal, CRCB epwene kan tinawow ewe atorngeni ren appeal ngeni ewe pwan ew mwich.
- e. Ewe atorngeni ren appeal a kan pachenong ekkewe poraus mi tapweto:
  - i. Ewe aiititin ewe chon fori finata ren ewe appeal;
  - ii. Porousen ewe fofor ren ewe appeal, mi pachonong ewe tamen fansoun ren uwanongen maken ponu non aninis ren ika aponu ngeni ewe appeal;
  - iii. Porous usun io, ikewe, me pwan ifa usun omw kopwe uwanong an ewe mwich we maaken ponuwan; me pwan
  - iv. Echo kapiin ewe tingor ren ew appeal ra angei.
- f. Me ruu ekewe mwich repwe angei wewefengenin otun fansoun ar repwe uwanong maken porous non aninisin ren, ika eponuwangeni, ewe epungunon.

## Foforon Fansoun Mwaanino ren Onuwokusun Nisou

- i. Ekewe mwich repwe angeni fisu (7) ranin kananter seni ewe ranin ewe atorangeni ren appeal ren ar repwe uwanong ar maken ponu ngeni.
  - ii. An ekewe mwich ponu ngeni repwene titingeni ewe chon fori finata ren ewe appeal.
- g. Seni nesopwenon ewe fisu (7) ranin kalander tamen fansoun ren ekkewe mwich ar repwe uwanong ar maaken ponu ngeni kena, ewe chon finata ren ewe appeal a kan angei 21 ranin kalader ren an epwene cheki an ekkewe mwich kewe ponu ngeni, me pwan ekkena pwan ekkoch poraus mi fich ngeni ei; me pwan atowowu ew finata won ewe appeal.
- h. Ewe chon finata ren ewe appeal epwene kan uwawow echo maaken finata epwene aporaus ewe pungun ren ewe appeal me pwan ewe popun ren ewe pungunon.
- i. Ewe maaken finata epwe kan kawor non ewe chok fansoun ngeni ewe chon ese tipeew me pwan ewe chon ponu ngeni.
  - ii. Ewe maken finata ren ewe appeal epwene kan titiu ngeni ekkewe mwich me mwan ewe nasenon ranin ewe tamen fansoun ren ewe chon finata ren ewe appeal epwene kan atowau finitan.
  - iii. Poraus epwene kan pachenong non ewe maaken finata ren ewe appeal epwene pachenong:
    - a. Ewe apungunon/finata ra kan appeal ngeni;
    - b. Ewe popun ren ewe appeal;
    - c. Ewe finata usun ewe appeal; me pwan
    - d. Ewe popun ren ewe finata ren ewe appeal.
  - iv. Ewe maken finata usun ewe appeal epwene pachonong ew porous pwe ewe finata a kan awesano.

## 10. Foforon Aninis

- a. Meni fichin aninisin fofor mi pachonong:
  - i. Counselin;
  - ii. Nakatamenon fansoun ika ekoch kinikin mi nono ngeni an epwe ekesiwin;
  - iii. Siwininon ren angang ika atetenin sukun;
  - iv. Aninisin emwenin won campus;
  - v. Tipeew fengenin pinepinenon koko fengenin nefinen ekkewe mwich;
  - vi. Asosonon ren an ese nom;
  - vii. Anapanon tumun me pwan nenengenin ekkoch neni ren won campus; me pwan
  - viii. Ekkoch foforon mi wewefengen.
- b. Ewe HIDEOE epwe fofori pwe mi pinepineno seni meinisin ekkena foforon aninis a kan kawor ngeni ewe chon ese tipeew ika chon ponuwani, ngeni ewe sopoulosonon pwe foforon ena pinepineno seni meinisin esapw aweiresieno an ewe HIDEOE an epwe awora foforon aninis.

## 11. Atapwanapwanen Emwekutau me pwan Asoson seni Angang

## Foforun Fansoun Mwaanino ren Onuwokusun Nisou

### a. Atapwanapwanen Emwekutau

- i. Me mwen emwekutun emon chon ponuweni ngeni won ew anongonongen atapwanapwanen, ew eukukungawen ren emon aramas epwene foruno.
- ii. Ewe wewen popun efeiengawen emon aramas epwe foruno ika pwe mi wor ew mwitirin efeiengaw ngeni pochokunen inisin ika tumunun emon chon sukun ika pwan ekoch me pwan ekewe ekoch epwe tongeni emwekutau.
- iii. Ewe mutirin fisin efeiengaw epwe kan feito seni ekkewe tipingeni ren anuwokusun nisou usun a fen awewe me asan.
- iv. Ika ra finata a fori pwe ewe chon ponuweni epwene emwekutau, iwe ewe chon ponuweni epwene awora toropwen esinesin me ew ren ew amwakutuwow me pwan ew attun fansoun ren an epwe aponungeni ewe finita pwe epwene amwokutuwow seni ew programen sukun ika mokutukut.
  - a. Ewe HIDEOE epwene tiin ngeni ewe chon ponuweni echo toropwen esinesin ren ewe emwekut.
  - b. Ew ponuwan ngeni ewe emwekutau epwe angei me non nimu (5) ranin kananter seni ewe ranin ewe maken toropwen esinesin emwekutun.
  - c. Ewe fofor a kan won ewe chon ponu ngeni an epwe pwarano pwe ewe finita ren ewe amwakutuwow a kan mwaan.
  - d. Ewe principal/chon asaingeni a kan angei unungat (3) ranin kananter ren an epwe atowowu ew finita me pwan apasawow ei finita ngeni ewe chon ponuweni.
- v. Ika mo ika esapw ew atapwanapwanen emwekutoun epwene kan foforuno epwene kan finita nupwen ew repot ren onuwokusun nisou a kan ewin angei, me pwan usun chon non sokkun teten ren ewe Title IX foforun tipengaw, usun a kan fich ngeni.
- vi. Ewe kaworan atapwanepwanen emwekutaun seni siwinin pung fan ewe Individuals with Disabilities Education Act, Kinikin 504 seni ewe Rehabilitation Act of 1973 ika ewe Americans with Disabilities Act.

### b. Asoso seni angang

- i. Ewe HIDEOE a kan an finata pwe epwene isenanong emon chon angang chon ponu ngeni won asoso seni angang nupwen ewe witiwitin ren ewe foforun tipengaw.
- ii. Ika mo ika ese ewe sakkun asoso epwene kan fis epwene kan finata non ew ekkena atetenin ren ei foforun tipengaw.
- iii. Ewe kaworan asoso seni angang ese kan siwini pung fan ewe, Kinikin 504 seni ewe Rehabilitation Act of 1973 ika ewe Americans with Disabilities Act.

## 12. Efitikoko fengenin Mochenin me pwan Churi

- a. Ewe Title IX Chon Ateteni, me ewe chon finata resap angei ew fitikokon mochenir ika netiper ren ika ngeni chon ese tipeew ika chon ponuweni non unusenapen ika emon aramas ese tipeew ika chon ponuweni.

## Foforun Fansoun Mwaanino ren Onuwokusun Nisou

- i. Nge ika pwe ew nonien ren efitikoko ren mochenin me/ika churi won ewe pekin ren ewe aramas ra kapas usun a kan pwano, iwe ewe sokkun fofor epwene kan chehekino.
- ii. Ika pwe a kan finita pwe ekkena ew efitikoko ren mochenir me/ika churi ra kan fis, iwe ewe aramas epwene kan emwekutaun seni ewe foforun tipengeni, me pwan emon aramas, ii ese kan fitinong me mwan non ewe foforun tipengeni, epwene pwan koko ena sokun wis.

### 13. Eukukun ren Pisekin Pwarata

- a. Ewe eukuk ren pwarata ren finitan io a fori ii ewe Wattenon ekkewe Pisekin Pwarata. Ei eukuk a tori ika a finita pwe a napseni pwe a fis seni ese fis pwe ewe tipingeni a fis.

### 14. Ekkiekin pwe a Fori

- a. Mi wor ew ekkiekin pwe ewe chon ponuwani ese fori ekkewe fofor ra tipingeni tori ew finita usun io a fori a foruno nesoponon ewe foforun tipengaw.

### 15. Foforun Poputan Ewesinon

- a. Ese wor foforun poputan ewesinon epwene kawor pwe epwe pekin ewe foforun tipengaw.

### 16. Meni Fichin Tipisin Foforungaw me Foforun

- a. Ekewe tipisin foforungawan emon chon angang mi pachonong:

- i. Eniwa non kapas
- ii. Maken etipisin
- iii. Asosono seni Angang
- iv. Katou

- b. Ekewe tipisin foforungawen chon sukun mi pachonong:

- i. Epungu me pwan mwich fengen fiti chon sukun
- ii. Nonomono murin sukun
- iii. Emwekutaun fansoun weires
- iv. Afanafan akon men ngeni ewe chon sukun fan iten osukosuken napanapan.
- v. Asosono non sukun
- vi. Siwinin nenien sukun non ei neni
- vii. Nusunon an epwe fofori mettoch
- viii. Mwich ngeni sam me iin
- ix. Fansoun non ofes
- x. Asosono seni ew ngeni engon ranin sukun
- xi. Asosono ren engon me ew ika naponon ranin sukun
- xii. Sukun non Amon
- xiii. Amwetenon Emirit
- xiv. Mina ngeni ekoch siwinin programen sukun
- xv. Toufoch
- xvi. Momo ngeni

## Foforun Fansoun Mwaanino ren Onuwokusun Nisou

### c. Foforeochun

- i. Foforeochun epwene foruta pwe repwe forsefani ika tumunu wewefengenin an epwe tongeni tori ekewe programen sukun ika ekewe mokutukut.
- ii. Foforun epwene kan pachonong ewe chok angangen aninis ngeni emon aramas usun chok "anininis foforun." nge ew chok ekkewe fofor ngeni resapw kan esapw ren emirit ika esapw ren a tipis me pwan esapw kan mochen aweiresi ewe chon ponuweni.
- iii. Meni Fichin Foforeochun mi pachonong:
  - a. Asiwini ren atetenin an sukun kena me pwan an sukun kena
  - b. Kaworen angangen anininis sukun kena
  - c. Kaworen angangen anininis safean kena
  - d. Kaworen angangen anininis psychological kena

### 17. Aponungaw

- a. Esapw wor chon angangen ewe HIDEOE epwe onuwokusu, eniwa, pesei, ika oputa emon ekkena aramas ren ewe popun ren an epeti senii ekkena pungun ika met kena epwene fofori a tumununo seni Title IX, ika ekkei Fansoun Foforun, ika pokiten ewe aramas a kan fori ew repot an ese tipeew, pwarata, anisi, ika fitinong ika ese mochen epwe fitinong non ew ekkena sokun non ew checheki ika foforun fan ekkei sokun foforun.
- b. Onuwokusu, Eniwa, pesei ngeni, ika oputa, mi pachonong atipis ngeni emon aramas ren akatan Coden ren Fofor ina ese kan fitinong koputen fefin ika mwan ika onuwokusun nisou, nge a feta seni non ewe chok pungun porous ika sokun a fis usun ew repot ika ewe chon ese tipeew ren koputen fefin ika mwan, ika ew repot ika poputan an ese tipeew ren onuwokusun nisou, ren ewe popun ren epet ngeni ew ekkena pungun ika met epwe fofori a kan tumununo seni Title IX ika ei pekin, a kan fofori pwe ewe ponuwengaw ngeni.
- c. Ekewe kena ra kan tipengeni ponuwengaw ngeni epwene kan file usun chok ngeni ewe chok foforun tipengaw kena usun ena ren kapas ngaw ren anuwokusun nisou.

### 18 Foforun Iseisen Rekotun

- a. Ewe HIDEOE epwe isoni rekoton ekewe repot me pwan ewe chon ese tipeew ren onuwokusun nisou. Ekkena rekoton mi pachonong:<sup>5</sup>
  - i. Ew me ew chechekin onuwokusun nisou, mi pachonong ekkena finita usun io a fori;
  - ii. Ekkena sokun etipisin emiritino ka tongeni angeni ren won ewe chon ponuweni;

---

<sup>5</sup> Kinikin 106.45(b)(10)(i)(A) seni ewe annuk epwene fofori pwe ewe HIDEOE pwe epwe kan pwan isoni ren fisu ier "[...] ekkena teip ika teip ka kan katon rekotun ika maaken epwe kan fofor me fan paragraph (b)(6)(i) seni ei kinikin, [...]" Kinikin 106.45(b)(6)(i) a kan kapas usun arongorong kena non menaw ika ekkena murin aruwowen neni kena ra kan fofori pwe epwe fis, nge ra kan chok finin ren elementary me secondary sukun. Ren ew K-12 sukun system ren meinisin aramas, ewe HIDEOE a kan finata pwe arongorong non menaw kena resapw kan pekin ewe Title IX foforun tipengaw. Kinikin 106.45(b)(10)(i)(A) a kan pwan fofori pwe ewe HIDEOE epwe kan tumunu ren fisu ier, rekoto kena ren ekkena poputan awesinon, me pwan ekkewe pungunon usun chok poputan awesinon. Ewe HIDEOE a kan finata pwe poputan awesinon esap ew pekin ewe Title IX foforun tipengaw.

## Foforun Fansoun Mwaanino ren Onuwokusun Nisou

- iii. Ekkena foforeochun ngeni ra kan kawor ngeni ewe chon ese tipeew a kan foforuta pwe repwe fori sefani ika tumunu wewefengenin atoto ngeni an ewe HIDEOE we programen osukun ika mokutukut.
  - iv. Ekkena appeal, mi pachonong ewe pungun seni ewe appeal; me pwan
  - v. Meininis mettoch ra kan aa non osukunen Title IX Chon Ateteni, chon checheki, me pwan chon finata. Ewe HIDEOE epwe kan fori ekkei mettochun kaeo ngeni meininis won ar ewe website.
- b. Ewe HIDEOE epwe kan isoni rekoton an ponuweni onuwokusun nisou. Ekkei epwe pachonong rekoton foforun, mi pachonong:
- i. Anininis foorun ina ra fori non ar ponu ngeni ew repot ika poputan chon ese tipeew ren anuwokusun nisou. Ika pwe foforun aninis rese kan kawor ngeni ewe chon ese tipeew, toropwen ekkewe popun pwata ewe sokun ponuweni ese kan fateno pwe ese kan ekkiekieoch non kuunan ren ewe sokun otun fansoun ra sinei.
  - ii. Toropwe ren ew me ew repot ra kan angei, me pwan ren ew me ew fansoun a fis, ewe popun ren an osopwanon pwe an ewe HIDEOE we ponuwan ese kan mangeno ren ar rese nuku; me pwan
  - iii. Toropwe ren ekkewe foforun ra angei ren ar repwe fori sefani me/ika tumunu atoto ngeni an HIDEOE we programen osukun ika mokutukut.